

KÖRNYEZETFÖLDTANI ÉS KÖRNYEZETTÖRTÉNETI KUTATÁSOK A DUNAI ALFÖLDÖN

Szerkesztette

Sümei Pál

GeoLitera

HU ISSN 2060-7067

Kiadó

SZTE TTIK Földrajzi és Földtani Tanszékcsoport

Sorozatszerkesztő

Pál-Molnár Elemér

A sorozat szerkesztőbizottsága

Geiger János
Hetényi Magdolna
Keveiné Bárány Ilona
Kovács Zoltán
M. Tóth Tivadar
Mezősi Gábor
Mészáros Rezső
Rakonczai János
Sümegei Pál
Unger János

A GeoLitera sorozat köteteinek grafikai terve Jacob Péter és Pál-Molnár Elemér munkája

Címlapfotó: Miháltz István a tanszéki üledékföldtani laborban 1938-ban (tanszéki történeti archívum)

X 210.117

KÖRNYEZETFÖLDTANI ÉS KÖRNYEZETTÖRTÉNETI KUTATÁSOK A DUNAI ALFÖLDÖN

Szerkesztette
Sümegei Pál

Geolitera
SZTE TTIK Földrajzi és Földtani Tanszékcsoport
Szeged, 2014

SZTE Klebelsberg Könyvtár

J001094871

A kötetet sajtó alá rendezte

Pál-Molnár Elemér
Náfrádi Katalin

Szerzők

Bácsmegi Gábor
Bede Márton
Breuer Hajnalka
Bodor Elvira
Csathó András István
Csökmei Bálint
Czukur Péter
Fekete István
Gulyás Sándor
Havasi Bálint
Heinrich Tamáska Orsolya
Horváth Janina

Hupuczi Júlia
Jakab Gusztáv
Jenei Mária
Knipl István
Kustár Rozália
Majkut Péter
Molnár Dávid
Molnár Mihály
Náfrádi Katalin
Novák Zsolt
Páll Dávid Gergely
Peter Almond

Persaits Gergő
Pomázi Péter
Roderick Salisbury
Sávai Szilvia
Sümei Balázs Pál
Sümei Pál
Szelepcsényi Zoltán
Szilágyi Gábor
Tóth Csaba
Törőcsik Tünde
Veres Zsolt
Wágenhoffer Andrea

© SZTE TTIK Földrajzi és Földtani Tanszékcsoport, 2014
Minden jog fenntartva

ISBN 978-963-482-753-5

A könyv technikai szerkesztését és megjelenését a TÁMOP-4.1.1 C-12/1/ KONV-2012-0012 program támogatta

Nyomda

Innovariant Nyomdaipari Kft., Szeged
Felelős vezető Drágán György
6750 Algyő, Ipartelep 4.

Geolitera

SZTE TTIK Földrajzi és Földtani Tanszékcsoport
Felelős kiadó Pál-Molnár Elemér
6722 Szeged, Egyetem u. 2.
www.geolitera.hu

X 210 117

TARTALOM

Sümegi Pál

A Szegedi Tudományegyetem Földtani és Őslénytani Tanszékének első 93 éve – bevezető gondolatok és új kutatási adatok egy rendhagyó emlék- és köszöntő kötethez 9

Bácsmegi Gábor, Roderick Salisbury, Sümegi Pál, Törőcsik Tünde

Csárdaszállás környezettörténeti elemzése 19

Bede Ádám, Csathó András István, Czukor Péter, Páll Dávid Gergely, Szilágyi Gábor, Sümegi Pál

A hortobágyi Ecse-halom geomorfológiai, tájtörténeti, botanikai, szedimentológiai és mikromorfológiai vizsgálatának előzetes eredményei 29

Gulyás Sándor, Peter Almond, Sümegi Pál, Sümegi Balázs Pál

A déli kapcsolat-előzetes adatok a déli féltéke első nagyfelbontású MIS2 lösz szelvényéhez: a Mt.Cass lösz, Waipara, Észak-Canterbury, Új-Zéland 43

Havasi Bálint, Jakab Gusztáv, Heinrich Tamáska Orsolya, Majkut Péter, Persaits Gergő, Pomázi Péter, Bodor Elvira, Törőcsik Tünde, Molnár Mihály, Sümegi Pál

Keszthely-Fenekpusztai terület régészeti geológiai és környezettörténeti elemzése 55

Horváth Janina

Üledékfácies azonosítás klaszterező eljárás alapján és azok valószínűségi alapú laterális kiterjesztése indikátor krigeléssel 63

Hupuczi Júlia, Sümegi Pál

A madarasi téglavető löszszelvényének környezetrekonstrukciója 75

Jakab Gusztáv, Novák Zsolt, Sümegi Balázs Pál, Sümegi Pál

A keceli Őrjégben mélyített fúrás makrofosszília vizsgálata 85

Jenei Mária, Molnár Mihály, Sümegi Pál, Szelepcsényi Zoltán

A kiskunsági édesvízi mészkő és dolomit képződmények kialakulásának kronológiai keretei radiokarbon adatok alapján 93

Knipl István, Jakab Gusztáv, Sümegi Pál

Hajós-Császártöltési magaspart régészeti geológiai és környezettörténeti elemzése 103

Kustár Rozália, Majkut Péter, Csökmei Bálint, Sümegi Pál

Az Oltó-halom (Dunatetőtlen) geomorfológiai és régészeti geológiai vizsgálatának eredményei 113

Molnár Dávid, Sávai Szilvia, Fekete István, Sümegi Balázs Pál, Sümegi Pál

A Kárpát-medence déli részén található löszszelvények összehasonlító elemzése – előzetes adatok 121

Náfrádi Katalin, Sümegi Pál, Jakab Gusztáv, Szelepcsényi Zoltán, Törőcsik Tünde

Az éghajlat jövőbeli hatásai a Kárpát-medence erdő- és erdőssztyepp területein a holocén paleoklimatológiai és paleobotanikai trendek nyomán 133

Persaits Gergő, Sümegi Pál

A katymári löszszelvény fitolitanyagának vizsgálata és összehasonlító paleoökológiai értékelése 143

Sávai Szilvia, Molnár Dávid, Sümegi Balázs Pál, Sümegi Pál

A kislalföldi folyóhálózat fejlődése a legújabb régészeti geológiai és környezettörténeti adatok alapján 153

Szelepcsényi Zoltán, Breuer Hajnalka, Sümegi Pál

Hogyan változtak a Kárpát-medence régiójának életrészei a múlt században? 163

Törőcsik Tünde, Sümegi Pál, Majkut Péter, Páll Dávid Gergely, Persaits Gergő, Tóth Csaba, Veres Zsolt, Sümegi Balázs Pál

Az izsáki Kolon-tó fejlődéstörténete radiokarbon adatokkal korolt paleoökológiai adatok alapján 173

Wágenhoffer Andrea

3D fációs elemzése klasszikus és sztochasztikus megközelítéssel 185